

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13CoP/6/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6319201253
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6319201253.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Katkovej a sudcov JUDr. Amy Odalošovej a JUDr. Danice Kočíckovej, vo veci starostlivosti o maloletého V. M., narodeného XX. XX. XXXX, bytom ako matka, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Brezno, dieťa rodičov - otca W. M., narodeného XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom M. XXX/XX, XXX XX W. a matky D. M., narodenej XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom M. XXX/XX, XXX XX W., t.č. D. X/X, XXX XX H. A., o zníženie výživného na maloletého, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Brezno č.k. 8P/98/2019-139 z 29. októbra 2019, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok Okresného súdu Brezno p o t v r d z u j e.
- II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Brezno (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom zo dňa 29. 10. 2019 návrh otca na zníženie výživného zamietol (I. výrok). O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (II. výrok).

Z odôvodnenia rozsudku prvoinštančného súdu vyplýva, že otec maloletého (ďalej aj „otec“) sa návrhom domáhal zníženia výživného zo 150,- na 50,- Eur mesačne.

Súd prvej inštancie zistil, že maloletý V. M., narodený XX. XX. 2018 (ďalej aj „maloletý“, resp. „maloleté dieťa“) pochádza z manželstva rodičov, ktoré bolo rozsudkom Okresného súdu Brezno č. k. 8P/44/2019-57 zo dňa 23. 04. 2019, právoplatným 29. 05. 2019 rozvedené, pričom na čas po rozvoze súd prvej inštancie upravil výkon rodičovských práv a povinností k maloletému tak, že schválil dohodu rodičov, na základe ktorej maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matky maloletého (ďalej aj „matka“), otec sa zaviazal prispievať na maloletého výživným v sume 150,- Eur mesačne, pričom styk otca s maloletým bol ponechaný na dohodu rodičov. V tom čase súd prvej inštancie zistil, že rodičia maloletého nemali spoločný majetok ani spoločné dlhy.

Rodičia maloletého v čase rozvodu už nežili spolu, matka sa s maloletým odsťahovala zo spoločnej domácnosti s otcom 09. 03. 2019, odvtedy s otcom spoločne nehospodárili.

Matka v čase predchádzajúcej úpravy výživného bola nemajetná, bola na rodičovskej dovolenke, jej mesačný príjem predstavoval rodičovský príspevok 220,70 Eur a prídavky na maloletého 24,34 Eur. Žila sama s maloletým v rodinnom dome svojej matky, kde bývali ešte aj jej dvaja bratia, jeden 18 ročný a druhý 9 ročný. Bola zdravá. Mesačne prispievala matke na spoločnú domácnosť 52,78 Eur, za mobil mesačne minula cca 3,- Eur.

Otec v čase rozvodu vlastnil zariadenie bytu, v ktorom s maloletým a jeho matkou spolu bývali, zostal v ňom sám. Vlastnil osobné motorové vozidlo Peugeot 508 SV, s ktorým prevádzkoval taxislužbu - od 01. 01. 2019 bol živnostníkom v tejto oblasti, odhadoval, že v hrubom mesačne zarobí 1.500,- Eur. Bol zdravý. Na auto si zobral pôžičku vo výške 6.500,- Eur, ešte mal splatiť 6.000,- Eur, mesačné splátky

boli po 150,- Eur. Rodičom splácal hypotéku za byt, v ktorom býval a to mesačne 110,- Eur. Medzi jeho ďalšie mesačné výdavky patrilo do bytového spoločenstva 110,- Eur, za energie 30,- Eur. Mal spotrebiteľský úver vo výške 8.500,- Eur, ktorý splácal po 188,58 Eur, ešte mal splatiť cca 5.000,- Eur. Platil aj za internet, mobil a tiež za nový mobil matky maloletého v O2 mesačne 108,- Eur. Okrem toho vykonával pravidelné odvody do zdravotnej poisťovne vo výške 66,- Eur. Odhadoval, že prevádzka vozidla ho mesačne vyjde 150,- Eur. Štvrťročne platil poisťku za vozidlo 40,- Eur. Otec na pojednávaní o rozvod manželstva dňa 23. 04. 2019 súd prvej inštancie presviedčal o svojej schopnosti prispievať na výživu maloletého sumou 150,- Eur mesačne, čo bolo zachytené aj vo zvukovom zázname z uvedeného pojednávania od cca 27 minúty zvukového záznamu.

V čase rozvodu maloletý V. mal 1 rok, bol zdravý, bol v celodennej starostlivosti svojej matky.

Súd prvej inštancie zdôraznil, že otec podal návrh na zníženie výživného 7 dní potom, čo rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 8P/44/2019-57 nadobudol právoplatnosť.

Aktuálne má maloletý V. rok a pol, začína už chodiť, potrebuje aby mu matka zakupovala topánky. Je zdravý. Naďalej je v celodennej starostlivosti svojej matky.

Matka aktuálne býva s priateľom C. X., ktorý má do osobnej starostlivosti zverenú 3 a pol ročnú dcéru B. Giertlovú, ktorý pracuje v Železiarňach Podbrezová. Matka so svojim priateľom vedú spoločnú domácnosť. Jej mesačný príjem predstavuje rodičovský príspevok 220,70 Eur a prídavky na maloletého 24,34 Eur. Mesačne minie za telefón 10,- Eur.

Otec býva v byte, v ktorom predtým býval s maloletým a jeho matkou. Naďalej vlastní zariadenie tohto bytu a tiež osobný automobil Peugeot 508 SV, s ktorým prevádzkuje taxislužbu. Platí pôžičku vo výške 6.500,-, resp. 6.700,- Eur, o ktorej na pojednávaní o rozvod manželstva uviedol, že ju použil na kúpu auta a má ju splácať mesačne po 150,- Eur. Rodičom má splácať hypotéku za byt, v ktorom býva a to mesačne sumou 110,- Eur, za energie 31,- Eur. Platí spotrebiteľský úver vo výške 188,58 Eur, ktorý bol pôvodne vo výške 8.500,- Eur a v čase rozvodu mal splatiť ešte cca 5.000,- Eur. Ďalej vykonáva pravidelné odvody do zdravotnej ako aj Sociálnej poisťovne, štvrťročne platí zákonné poistenie motorového vozidla vo výške 58,- Eur. Predpokladá, že bežná údržba vozidla, ktorým vykonáva taxislužbu bude vo výške 150,- Eur. Prechodne mal zdravotné problémy, jeho zdravotný stav mu už umožňuje naďalej vykonávať taxislužbu, resp. prácu vodiča.

Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 121 Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“), čl. 5, § 26, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších právnych predpisov (ďalej aj „Zákon o rodine“).

Súd prvej inštancie uviedol: „Z vykonaného dokazovania súd zistil, že od poslednej úpravy výživného rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 8P/44/2019-57 zo dňa 23. 04. 2019 nedošlo k podstatnej zmene pomerov na strane účastníkov, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného na maloletého.

Naopak, maloletý je oproti času, keď sa jeho rodičia rozvázali, o polroka starší, začína chodiť - s týmto všetkým zvyšujú sa výdavky na jeho ošatenie, obutie, stravu a všestranný rozvoj.

Matka maloletého je naďalej na rodičovskej dovolenke, naďalej poberá rodičovský príspevok vo výške 220,70 Eur a prídavky na maloletého vo výške 24,34 Eur. Od mája 2019 má priateľa, ktorý pracuje v Železiarňach Podbrezová, žije s ním v spoločnej domácnosti, pomáha pri starostlivosti o jeho 3 a polročnú dcéru, ktorá mu bola zverená. Priateľ matky maloletého nemá zo zákona žiadnu vyživovaciu povinnosť k maloletému, ani k jeho matke.

Otec maloletého býva tak ako v čase rozvodu manželstva, naďalej vlastní zariadenie bytu a osobný automobil, s ktorým vykonáva taxislužbu. Prechodne mal zdravotné problémy, pre ktoré však naďalej môže vykonávať prácu taxikára alebo akúkoľvek inú prácu.

Súd zistil, že v priebehu vedeného konania Úrad práce evidoval v okolí otca maloletého niekoľko voľných pracovných miest napr. zlievarenský robotník v ZLH Plus, a.s. Hronec so základnou mzdou 750,- Eur mesačne, vodič - skladník v CBA Market s.r.o. Brezno so mzdou 696,- Eur mesačne, vodič internetovej taxislužby I.M. - Digital, s.r.o. Banská Bystrica so mzdou 15,- Eur na hodinu, vodič do MV do 3,5 t pre BVD s.r.o. Medený Hámor so mzdou 1.000,- Eur mesačne, vodič skupiny B pre PV Trading s.r.o. so mzdou 800,- Eur mesačne, obchodník s edukačnými publikáciami po ZŠ a MŠ pre EDUCA PRINT s.r.o. s mesačnou mzdou 1.600,- Eur.

Z vykonaného dokazovania vyplýva, že od poslednej úpravy výživného rozsudkom Okresného súdu Brezno č. k. 8P/44/2019-57 zo dňa 23. 04. 2019, právoplatným 29. 05. 2019, nedošlo k podstatnej zmene pomerov na strane účastníkov, najmä na strane otca maloletého, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného na maloletého. Otec sám aj na samotnom pojednávaní vo veci rozvodu manželstva rodičov maloletého dňa 23. 04. 2019 na pojednávaní súd uistoval, že je v jeho možnostiach a schopnostiach prispievať výživným, na ktorom sa dohodol, t. j. vo výške 150,- Eur mesačne na maloletého, je to zaznamenané aj na zvukovom zázname z uvedeného pojednávania v časti od cca 27 minúty.

Na základe zistených skutočností súd návrh otca považuje za podaný neodôvodnene, preto ho zamietol v plnom rozsahu.

Otec maloletého má už 23 rokov, priviedol na svet syna - preto by si mal uvedomiť, že je potrebné aby sa začal správať zodpovednejšie. Ako otec, ktorý má vyživovaciu povinnosť k svojmu maloletému synovi v prvom rade musí hľadať na záujmy tohto syna, nie na vlastné záujmy. Ak si uvedomí, že jeho syn je len 1 a polročný, v plnom rozsahu závislý od osobnej starostlivosti svojej matky a tiež od jej finančnej pomoci a zároveň od jeho finančnej pomoci, tak v prvom rade má si hľadať zamestnanie, kde by zarobil na to, aby mohol poskytnúť maloletému výživné potrebné na zabezpečenie všetkých jeho potrieb, na jeho rozvoj. Súd zistil, že v čase konania boli v okruhu bydliska otca maloletého také voľné pracovné miesta, o ktoré keby sa seriózne zaujímal a prijal by túto prácu, dokázal by veľmi slušne zarobiť tak, aby mohol plniť svoju vyživovaciu povinnosť k maloletému vo výške 150,- Eur mesačne, aby si mohol splácať všetky dlžoby a zostalo by mu aj na jeho slušné živobytie. Otec maloletého nemôže sa spoliehať len na pomoc svojich rodičov, sám si musí uvedomiť, že aj on je už rodičom a rovnakú pomoc akú mu poskytujú jeho rodičia by mal on poskytovať svojmu maloletému synovi, o to v súčasnosti viac, lebo tento syn je veľmi útleho veku.“

O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol v súlade s ustanovením § 52 a nasl. CMP, keďže v konaní nezistil také okolnosti, pre ktoré by priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov považoval za spravodlivé a takejto náhrady trov konania sa ani jeden z účastníkov nedomáhal.

2. Proti rozsudku prvoinštančného súdu otec podal včas odvolanie. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil.

V odvolaní poukázal na to, že súd prvej inštancie nepripustil jeho zastúpenie v konaní jeho otcom V. M., bytom M. XXX/XX, XXX XX W., ktorý má vysokoškolské vzdelanie. Jeho otec síce predtým zastupoval účastníkov v konaní, avšak v súčasnosti už účastníkov v konaní nezastupuje, a preto nebol daný dôvod na nepripustenie jeho zastúpenia otcom.

Podľa jeho názoru súd prvej inštancie pri rozhodovaní o návrhu na zníženie výživného vychádzal len z vyjadrení matky maloletého a nevzal do úvahy ním uvádzané dôležité skutočnosti podložené dôkazmi. Uviedol, že v čase trvania manželstva (až do rozsudku o rozvoze manželstva) mal mesačný zárobok v sume cca 500,- Eur, čo potvrdila matka vo vyjadrení k jeho návrhu na zníženie výživného a taktiež to vyplýva z jeho daňového priznania za rok 2018.

Matka od začiatku tehotenstva až do pôrodu nemala žiadny príjem, žila s ním v byte jeho rodičov a z hypotekárneho úveru jeho rodičov bol zariadený dvojizbový byt, nachádzajúci v Podbrezovej, Štiavnička 571/67.

Súd prvej inštancie nevzal do úvahy to, že počas trvania manželstva jeho príjem s matkou bol vo výške cca 744,- Eur mesačne (jeho príjem cca 500,- Eur + rodičovský príspevok matky v sume 220,- Eur a prídavok na maloletého V. v sume 24,- Eur), čo na splácanie vzniknutých platieb a dlhov rodiny a to až do odsťahovania matky. Všetky platby za rodinu v tom čase hradil on zo svojho zárobku. Odsťahovaním sa matky zo spoločnej domácnosti spolu s maloletým trvale odbudol mesačný príjem 244,- Eur. Na všetky platby a úhrady mu ostal príjem cca 500,- Eur a po odpočítaní určeného výživného v sume 150,- Eur mesačne mu zostáva suma 350,- Eur na úhradu platieb v súhrnnej výške 523,97 Eur (nájomné mesačne vo výške 110,- Eur; splátka úveru vo výške 178,12 Eur mesačne na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo výške 10 700,- Eur uzavretej ním so Slovenskou sporiteľňou, a.s. dňa 15. 11. 2016 pred uzavretím manželstva; splátka úveru vo výške 120,85 Eur mesačne na základe Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru vo výške 6700,- Eur s C. bankou, a.s. dňa 12. 12. 2018 po uzavretí manželstva na úhradu dlhov, na ktorej sa matka nepodieľa; suma 24,- Eur - mesačná platba mobilnému operátorovi O2 za mobil za matku; suma 66,- Eur mesačne - zdravotné poistenie živnostníka SZČO Všeobecnej zdravotnej poisťovni; suma 25,- Eur - zálohová platba za dodávku elektriny v prenajatom byte v Podbrezovej, Štiavnička 571/67), a teda zo sumy 500,- Eur mu nezostáva ani životné minimum. Súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní nevzal do úvahy jeho argumenty v jeho písomnom vyjadrení v doplňujúcom dodatku k návrhu na zníženie výživného, v ktorom uviedol: „Vyhlásenie o vyššom príjme ako v skutočnosti otec maloletého zarábal, uviedol otec

maloletého až na základe prosieb matky maloletého, ktorá otca presvedčila, že uvedením vyššieho príjmu ako má vlastne o nič nejde, že ide len o fixné navýšenie výživného na sumu 150,- €. O výživnom v sume 150,- € bolo okresným súdom rozhodnuté až na základe otcom maloletého uvedeným vyšším príjmom ako v skutočnosti zarobil a to na základe matkou uvedenej pre otca dôležitej, ale v skutočnosti nepravdivej a zavádzajúcej i informácie o možnosti matky spolu so synom bývať v sociálnom byte, čo ale malo byť, podmienené preukázaním trvalého mesačného príjmu, otcom hradením výživným v sume 150,- € čo spolu s pripočítaním príjmu matky malo postačovať na úhradu bývania v sociálnom byte.

Následne matka navrhovateľa ubezpečila, že ako otec maloletého syna bude výživné na maloletého platiť len podľa jej požiadaviek a len v písomne dohodnutej a vzájomne podpísanej sume, tak ako je to uvedené v podanom návrhu na rozvod manželstva dohodou a v dohode o výkone rodičovských práv a povinnosti k maloletému, styku s maloletým a určením výživného v sume 100,- €

To, že zo strany matky išlo o zavádzajúcu a nepravdivú informáciu o bývaní v sociálnom byte potvrdzuje aj to, že matka vedela, že až do rozvodu jeho mesačný zárobok bol cca 500,- Eur. Na základe tejto zavádzajúcej informácie ho matka uviedla do omylu, a tým neoprávnené a v rozpore so zákonom „získala rozhodnutie okresného súdu o mesačnom výživnom v sume 150,- €, čím si zaistila a mesačne získala pre seba neoprávnený majetkový prospech,“ pretože matka v sociálnom byte s maloletým nikdy nebývala, čo je možné kvalifikovať ako podvod a spôsobila mu škodu na majetku. Ďalej poukázal na to, že matka v návrhu na rozvod manželstva navrhla výšku výživného na maloletého v sume 100,- Eur.

Súd prvej inštancie ďalej nechal do úvahy, že poslal matke výživné na maloletého 9x po 50,- Eur (6x 50,- Eur z účtu vedeného v B. sporiteľni, a.s. a 3x poštovými poukazmi) a ani to, že sa snaží hradiť aspoň časť výživného, aj keď z dôvodu platobnej neschopnosti, do ktorej sa dostal, keď musel prerušiť svoju prácu pre svoj zdravotný stav a preto nemal dostatok financií na úhradu výživného v sume 150,- Eur. Uviedol, že svojej matke dáva mesačne sumu 50,- Eur na zaslanie výživného na maloletého z jej účtu na účet matky z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov na svojom účte.

Matka vo svojom písomnom vyjadrení k jeho návrhu, že vracala výživné nazad na účet do banky, z ktorej jej bolo výživné prevedené, aj keď v správe pre prijímateľa bol riadne označený ako „výživné V. M.“ O tom, že matka o vracia poslané platby výživného nazad na účet jeho matky, ho ani jeho matku neinformovala.

Vracaním výživného nazad vlastne matka maloletého potvrdila, že jej ide len o poškodenie jeho dobrej povesti otca a že výživné vlastne ani nepotrebuje.

Poukázal na to, že mal zdravotné problémy, pre ktoré musel dočasne prerušiť prácu taxikára a ako samostatne zárobkovo činná osoba bez odvodov nemal počas liečenia nárok na žiaden príjem alebo nemocenské dávky.

Okrem osobného motorového vozidla, ktoré je registrované na výkon taxi služby, nevlastní žiadny majetok okrem vecí osobnej potreby.

Na základe predložených dokladov o jeho príjmoch, výdavkoch a majetkových pomeroch s prihladením na platbu 24,- Eur za mobil matky a 60,- Eur ako pomernú časť splátky úveru navrhol určiť výživné na maloletého v sume 50,- Eur mesačne.

3. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, aby odvolací súd „rozsudok Okresného súdu Brezno o určení výživného nemenil a ponechal ho v pôvodnej výške 150,- €.“

V písomnom vyjadrení uviedla: „Mesačný zárobok cca 500,- € mal ešte v čase trvania nášho manželstva, v tej dobe bol v taxislužbe zamestnaný na tretinový úväzok ako brigádnik, čiže suma, ktorú zarobí ako SZČO, musí byť podstatne vyššia,“ avšak otec doplnil slová, ktoré ona nikdy nepovedala, ani nenapísala, a to: „až do rozsudku o rozvode manželstva mal mesačný zárobok v sume cca 500 €.“

Od 01. 01. 2019 otec je živnostníkom, jeho príjem v čase rozvodu v hrubom otec odhadoval na 1500,- Eur, čo bolo uvedené aj v odôvodnení rozsudku o rozvode ich manželstva.

Taktiež je možné v Živnostenskom registri SR zistiť, že otec má živnosť od septembra 2018.

Uviedla, že počas tehotenstva bola práceneschopná z dôvodu rizikového tehotenstva, avšak na účte mala vlastné finančné zdroje vo výške cca 2000,- Eur, z ktorých prispela otcovi aj na to, aby mohol začať vykonávať prácu taxikára (skúšky, psychotesty, koly..). Skúšku absolvoval 2x, nakoľko na prvý raz nebol úspešný, čiže poplatky boli hradené opakovane.

Úver poskytnutý C. banke, a.s. vo výške 6700,- Eur bol na kúpu motorového vozidla, na prevádzkovanie taxi, čo je taktiež uvedené v odôvodnení rozsudku o rozvode manželstva

To, že zariadenie bytu je osobným vlastníctvom otca, otec uviedol už počas rozvodového konania. Do zariadenia domácnosti investovala aj ona (napr. zakúpenie farby, závesov, stropných svietidiel a pod.) a taktiež hradila mesačné nákupy potravín.

Pretože s otcom uzatvorili rodičovskú dohodu, vyjadrenie, že údajne otca presviedčala, aby uviedol vyšší príjem, by aj tak nemal vplyv na sumu výživného.

Príjem 1500,- Eur otec uviedol sám, bez nátlaku a presviedčania, ďalej uviedol aj to, že si okrem hlavného príjmu privyrába vozením zákazníkov do zahraničia a pod. Otec presviedčal súd, že na zapltenie výživného financie má. Jeho vyjadrenia neboli z jej strany nijako ovplyvnené.

Taktiež informácia o možnosti bývaní v sociálnom byte nie je presná. Šlo o byt v Liptovskom Jáne, nie v Mýte pod Ďumbierom. Dňa 18. 03. 2019 som si na daný byt podala žiadosť, avšak jej príjem by ani

vrátane výživného v sume 150,- Eur na pridelenie bytu nepostačoval, pretože podmienkou bol 1 a pol násobok životného minima.

To, že bola v návrhu na rozvod manželstva uvedená suma 100,- Eur, je taktiež bezpredmetné, pretože súdom bola schválená dohoda ohľadne výšky výživného na maloletého v sume 150,- Eur.

Dôvody, prečo platby výživného vracala, už viac krát uviedla a oboznámila otca s nimi.

Pokiaľ sa podľa otca mala vyjadriť, že otec bol dlho nezamestnaný, PN a napriek tomu v rozvodovom konaní trvala na sume 150,- Eur, jednalo sa o jej vyjadrenie k situácii ešte z obdobia pred uzavretím manželstva, kedy otec bol prepustený zo zamestnania na čerpacej stanici Shell Valaská.

Poukázala na to, že otec z úveru vo výške 6700,- Eur z C. banky kúpil motorové vozidlo, ona nebola ani spoludlžníkom ani ručiteľom, preto nemá dôvod podieľať sa na splácaní úveru. C. na splácanie splátky za mobilný telefón v sume 24,- Eur (ako sa pred súdom prvej inštancie vyjadrila) nebola otcom vyzvaná a je ochotná otcovi mobilný telefón vrátiť.

4. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca a vo vyjadrení k vyjadreniu matky uviedol, že sa stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie. Zníženie výživného nie je v záujme maloletého dieťaťa. Poukázal na to, že od poslednej úpravy výšky výživného nedošlo k žiadnej podstatnej zmene pomerov na strane rodičov, a to najmä na strane otca, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného na maloleté dieťa.

5. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu kolízneho opatrovníka uviedla, že voči vyjadreniu kolízneho opatrovníka nemá žiadne námietky. Odvolanie otca považovala za neopodstatnené a naďalej trvala na svojom stanovisku, ktoré uviedla v konaní pred prvoinštančným súdom. Ďalej uviedla, že maloletý je dňa 30. 01. 2020 objednaný na odborné vyšetrenie pre podozrenie na atopickú dermatitídu. Ak sa diagnóza potvrdí, bude nevyhnutná úprava jeho stravy (histamínová, bezlepková, bezlaktózová diéta, vyradenie alergénov zo stravy...). Taktiež bude nutná kompletná výmena šatníka za oblečenie zo 100% bavlny a bude musieť používať špeciálne prípravky vhodné pre atopikov (sprchový gél, šampón, vlhčené utierky, krémy, masť, prací gél a iné), čo podstatne zvýši náklady na starostlivosť o maloletého.

6. Otec vo vyjadreniach k vyjadreniam matky a kolízneho opatrovníka zopakoval opätovne odvolacie argumenty.

Ďalej uviedol, že svoj zárobok ako živnostníka v sume 500,- Eur preukázal. V pomere k platu navrhovateľa je určené výživné neprímerane vysoké a pre neho likvidačné.

Matka počas trvania manželstva skutočne mala aj svoje finančné prostriedky, z ktorých časť použila na úhradu opakovaných poplatkov za autoškolu a prispela aj na opravu pokazeného osobného motorového vozidla, ktoré používali na nákupy a prepravu k lekárovi a pod.

Úver z C. banky a. s. na sumu 6700,- Eur zo dňa 12. 12. 2018 na meno W. M. bol použitý na vyplatenie priebežne vzniknutých dlhov v domácnosti. Na zakúpenie osobného motorového vozidla pre neho na prevádzkovanie taxi si zobrala spotrebný úver v sume 4000,- Eur z C. banky, a.s. dňa 16. 12. 2018 jeho matka V. M..

Byt ako aj kompletne zariadenie bytu zakúpili jeho rodičia otca a je ich majetkom. On nedokáže splácať všetky dlhy z dôvodu, že pre svoje onemocnenie musel prerušiť prácu taxikára a nakoľko ako samostatne zárobkovo činná osoba (SZČO) počas nemoci nemá nárok na nemocenské dávky alebo iný príjem, dostal sa do platobnej neschopnosti a po rozvode mu ostali len prevažne neuhradené dlhy.

Zdôraznil, že sa s matkou pôvodne dohodli na mesačnom výživnom v sume 100,- Eur, a to ešte skôr ako zistil, že po rozvode mu ostane platiť sumu 120,- Eur za úver z C. banky, a.s. na splácanie spoločných dlhov počas trvania manželstva a mesačná splátka za mobil matky v sume 24,- Eur.

Na základe zavádzajúcej informácie matky, že platením výživného v sume 150,- Eur zabezpečí maloletému primerané bývanie v sociálnom byte, ho matka uviedla do omylu.

Aj keď nemal dostatočný finančný príjem, aby mohol zaplatiť celé výživné v plnej výške, matka nemala právo rozhodnúť a vrátiť zaslané výživné, ale ho mala použiť na výživu maloletého.

Zo zamestnania na čerpacej stanici Shell Valaská nebol prepustený, ale toto zamestnanie ukončil dohodou z dôvodu zmeny zamestnávateľa.

Aj keď teraz opäť pracuje ako taxikár v taxislužbe je ešte v platobnej neschopnosti, nedokáže splácať všetky zameškané platby a úvery, preto platí na maloletého sumu 50,- Eur mesačne, nájomné, za elektrinu a za mobilné zariadenie matky. Naposledy matke zaslal výživné dňa 14. 12. 2019.

Podľa jeho názoru od poslednej úpravy výšky výživného došlo k zásadným zmenám v pomeroch na strane rodičov (najmä na jeho strane), ktoré odôvodňujú zníženie na maloletého.

V pomere k jeho platu je výživné v sume 150,- Eur neprímerane vysoké, likvidačné. Zo svojho platu nemá možnosť zaplatiť výživné.

7. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku - ďalej aj „CSP“), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a odvolaním napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

8. Podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci zistil skutočný stav v dostatočnom rozsahu, na základe toho dospel ku správnym skutkovým zisteniam a tieto aj správne právne posúdil. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Súd prvej inštancie neporušil právo účastníkov na spravodlivý proces, pretože v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Naopak, prvoinštančný súd ich náležitým spôsobom posúdil súhrnne v celom rozsahu a aj ich náležite vyhodnotil (rešpektujúc zásady formálnej logiky).

10. Súd prvej inštancie vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení napadnutého rozsudku koherentný, jeho rozhodnutie je konzistentné. Rozsudok okresného súdu je presvedčivý, premisy zvolené v rozsudku, rovnako ako aj závery, ku ktorým dospel, sú racionálne a aj spravodlivé. Odvolací súd konštatuje, že odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku je dostatočne vyčerpávajúce a zodpovedá kritériám uvedeným v ustanovení § 220 ods. 2 CSP.

11. Pokiaľ ide o skutkové závery okresného súdu, na základe ktorých okresný súd dospel k tomu, že nie sú splnené podmienky pre zníženie výživného na maloletého, s týmito sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje.

12. Podľa ustanovenia § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

13. V súvislosti s odvolacími námietkami otca odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že Zákon o rodine na zmenu súdnych rozhodnutí explicitne nevyžaduje podstatnú zmenu okolností, napriek tomu, vzhľadom na konštrukciu tejto okolnosti ako výnimky zo zásady nezmeniteľnosti súdnych rozhodnutí, ktorá smeruje k právnej istote, sa vyžaduje, aby k vydaniu nového rozhodnutia došlo len vtedy, ak ide o zmenu závažnejšieho charakteru.

14. Nie je žiaduce a prípustné reparovať právoplatné rozhodnutie pre nepodstatnú zmenu v pomeroch. V zmysle záverov aplikačnej praxe preto treba prihliadať na všetky okolnosti, ktoré by mohli byť podkladom pre zmenu výživného. Dôvodom na zmenu rozhodnutia však budú len prípady, ak sa preukážu také okolnosti, ktoré sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov.

15. Relevantnosť zmeny sa zisťuje porovnaním tvrdených a preukázaných nových pomerov s pôvodnými pomermi (významnými z hľadiska určovania vyživovacej povinnosti) tak, ako boli zistené v príslušnom súdnom spise vzťahujúcom sa k predchádzajúcemu súdnemu rozhodnutiu. Tým je odôvodnená požiadavka na dôkladné zistenie skutkovej situácie v rámci konaní o výživnom.

16. Relevantnú zmenu pomerov možno vymedziť ako zmenu rozhodujúcich kritérií v porovnaní so skutkovým stavom existujúcim v čase predchádzajúcom rozhodnutiu súdu. Z daného vyplýva, že existenciu zmeny, ktorá dosahuje relevantnú intenzitu pre zmenu rozhodnutia, posúdi súd a to porovnaním okolností dôležitých pre určenie výživného v čase skoršieho rozhodnutia a v čase nového rozhodnutia.

17. Pretože predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je iba závažnejšia zmena pomerov, čím sa rozumie výrazná zmena tých okolností na strane oprávneného alebo povinného, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom, ktorá môže spočívať buď v zmene subjektívnych ale i objektívnych skutočností, ktoré súvisia so zmenou v oblasti príjmových pomerov, výdavkov, celkových majetkových pomerov, zmenou potrieb dieťaťa z dôvodu začiatku plnenia školskej dochádzky, prechodom medzi jednotlivými stupňami školského systému, zmenou zdravotných pomerov, stratou zamestnania, dlhodobou práceneschopnosťou, vznikom novej vyživovacej povinnosti, nadobudnutím spôsobilosti dieťaťa samostatne sa živiť a pod..

18. Z obsahu spisu odvolací zistil, že o predchádzajúcej úprave výživného na maloletého rozhodol Okresný súd Brezno rozsudkom č.k. 8P/44/2019-57 zo dňa 23. 04. 2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňom 29. 05. 2019.

19. Otec už dňa 07. 06. 2019 podal návrh na zníženie na výživného na maloletého poukazujúc na svoje výdavky súhrnne vo výške 733,- Eur (nájomné mesačne vo výške 110,- Eur; zálohová platba za dodávku elektriny v prenajatom byte v Podbrezovej, Štiavnička 571/67 vo výške 31,- Eur, splátka úveru vo výške 188,- Eur mesačne - spotrebiteľský úver vo výške 8.500,- Eur poskytnutý B. sporiteľňou, a.s. dňa 15. 11. 2016 pred uzavretím manželstva so splatnosťou do 16. 11. 1922; splátka úveru vo výške 130,- Eur mesačne - spotrebiteľský úver vo výške 5000,- Eur poskytnutý C. bankou, a.s. dňa 12. 12. 2018 po uzavretí manželstva na úhradu dlhov, suma 108,- Eur - mesačná splátka za internet, mobil, mobilné dáta a splátka za nový mobil v O2 Slovakia s.r.o., suma 66,- Eur mesačne - zdravotné poistenie živnostníka SZČO, nafta na mesačnú prevádzku vozidla taxi služby cca 100,- Eur) a výšku jeho príjmu cca 500,- Eur ako SZČO mesačne s tým, že odšťahovaním sa matky so spoločnej domácnosti výdavky nie je možné pokryť z „materského príspevku“ v sume 220,- Eur, pričom pribudol výdavok v súvislosti s výživným na maloletého.

20. Je nesporné, že od predchádzajúcej úpravy výživného došlo na strane k zmene pomerov na strane maloletého, pretože výdavky spojené s výživou maloletého sa zvýšili, čo je dané jednak všeobecným nárastom všetkých nákladov, nákladov na jeho výživu a na uspokojenie jeho osobných potrieb, ktoré sa prirodzene zvýšili v súvislosti s jeho vekom.

21. Podľa názoru odvolacieho súdu v posudzovanej veci nedošlo porovnaním majetkových, sociálnych pomerov na strane rodičov k objektívnej ani k subjektívnej zmene okolností, ktoré by odôvodňovali úpravu výživného (spočívajúcu v jeho znížení) na maloletého.

22. Matka naďalej nežije s otcom v spoločnej domácnosti, je poberateľkou rodičovského príspevku v sume 220,70 Eur a prídavku na maloletého v sume 24,34 Eur, pričom jej nepribudla žiadna vyživovacia povinnosť.

23. Otec od 18.09. 2018 vykonáva živnostenskú činnosť pod obchodným menom W. M., s miestom podnikania M. XXX/XX, W., IČO: 51969599.

24. Pokiaľ otec zníženie výživného odôvodnil svojimi výdavkami, súd prvej inštancie správne zistil, že otec totožné výdavky špecifikoval už v konaní vedenom na súde prvej inštancie pod sp. zn. 8P/44/2019 pri svojom výsluchu dňa 23. 04. 2019, po zákonom poučení v zmysle § 32 CMP uviedol: „ Zariadenie bytu, v ktorom sme bývali, patrí mne, ja tiež vlastním aj auto, na ktorom prevádzkujem Taxi službu, je to Peugeot 508 SV. Do 31. 12. 2008 som pracoval ako taxikár, ale v pracovnom pomere od 01. 01. 2019 budem túto prácu vykonávať ako živnostník. Vzhľadom k tomu, že od začiatku roka prešlo iba pár mesiacov, môj priemerný príjem zo živnosti odhadujem na 1500,- v hrubom. Som zdravý. Ako som uviedol, vlastním auto, ktorým vykonávam Taxi službu, na to som si zobral pôžičku vo výške 6.500,- Eur, ešte mám splatiť 6.000,- Eur. Mesačné splátky predstavujú po 150,- Eur. Rodičom splácam hypotéku za byt, v ktorom bývam a to mesačne 110,- Eur. Do bytového spoločenstva za uvedený byt mesačne dám 110,- Eur, za energie 30,- Eur. Ešte som si predtým zobral spotrebiteľský úver vo výške 8.500,- Eur, tento mesačne splácam po 188,58 Eur, ešte treba splatiť cca 5.000,- Eur. Tiež platím za internet, mobil aj za nový mobil navrhovateľky v O2 mesačne 108,- Eur. Mesačne si tiež vykonávam pravidelné zdravotné odvody do zdravotnej poisťovne vo výške 66,- Eur. Odhadujem, že prevádzka vozidla ma mesačne vyjde 150,- Eur, štvrťročne platím poisťku za auto 40,- Eur (viď pripojený spis Okresného súdu Brezno sp. zn. 8P/44/2019, Zápisnica o pojednávaní zo dňa 23. 04. 2019; č.l. 52 a nasl.).

25. Ak otec poukázal na to, že jeho mesačný príjem zo živnostenskej činnosti je vo výške 500,- Eur mesačne, pričom v konaní vedenom na súde prvej inštancie pod sp. zn. 8P/44/2019 pri svojom výsluchu dňa 23. 04. 2019 uviedol nepravdivý údaj o výške svojho príjmu - 1500,- Eur brutto mesačne (údajne kvôli matke), v tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že otec pred výsluchom bol poučený v zmysle ustanovenia § 32 CMP, t.j. že je povinný úplne a pravdivo opísať skutkové okolnosti potrebné na rozhodnutie, a preto ak súd prvej inštancie pri schválení dohody rodičov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému správne prihliadol na otcom deklarovaný príjem vo výške 1500,- Eur brutto mesačne, postupoval správne s tým, že dôvodom pre zníženie výživného nemôže byť popretie pravdivosti údajov o príjme otca, ktoré sám otec deklaroval v predchádzajúcom súdnom konaní. Zároveň odvolací súd poukazuje na to, že otec s matkou na základe vlastnej vôle uzatvoril dohodu ohľadne výkonu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému v zmysle § 24 ods. 3 Zákona o rodine, ktorú súd s prihliadnutím na záujem maloletého dieťaťa aj schválil.

26. Z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by otec kvôli jeho zdravotnému stavu bol dlhodobo práceneschopný, pričom absentuje potvrdenie o práceneschopnosti otca lekárom, ktoré by bolo legitímáciou dočasnej pracovnej neschopnosti otca. Otcovi taktiež nepribudla žiadna vyživovacia povinnosť.

27. Odvolací súd zdôrazňuje, že v tomto konaní okresnému ani odvolaciemu súdu neprislúchalo hodnotiť, či pôvodne určené výživné v sume bolo primerané, pretože by došlo k neprípustnej reparácii pôvodného (už právoplatného) rozhodnutia.

28. Odvolací súd konštatuje, že súd pri rozhodovaní o určení (znížení) výživného v primárnej snahe zabezpečiť odôvodnené potreby maloletého dieťaťa musí (v súlade s § 75 ods. 1 Zákona o rodine) je povinný skúmať aj konkrétne dôvody zníženia, resp. dlhodobejšie nízkeho príjmu povinného rodiča, t.j. musí skúmať či k tomu, že dosahuje nižší príjem došlo na základe objektívnych okolností, ktoré nemohol ovplyvniť (napr. nepriaznivý zdravotný stav spôsobujúci vysoký stupeň invalidity a pod.), alebo na základe okolností, ktoré majú subjektívny alebo prevažne subjektívny charakter, teda ktoré mohol ovplyvniť svojím konaním alebo správaním. Okrem toho, pre posudzovanie schopností a možností povinného rodiča nie je rozhodujúci len jeho skutočne dosahovaný príjem, ale je nutné zohľadniť aj jeho kvalifikáciu, nadobudnuté pracovné skúsenosti, ale i vôľu a snahu dosiahnuť čo najvyšší príjem. Zákonná úprava kladie dôraz na povinnosť každého rodiča upraviť si svoje osobné a zárobkové pomery tak, aby v prvom rade bol schopný plniť si riadne a včas vyživovaciu povinnosť voči svojim nezaopatreným potomkom.

29. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že primárnou povinnosťou otca v rámci jeho rodičovských povinností je plniť si vyživovaciu povinnosť voči maloletému v zmysle rozsudku Okresného súdu Brezno č.k. 8P/44/2019-57 zo dňa 23. 04. 2019, pričom platenie výživného otcom jedine v sume 50,- Eur mesačne nemalo vplyv na rozhodnutie súdu prvej inštancie ohľadne návrhu otca na zníženie výživného. Zároveň odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 62 ods. 5, veta prvá Zákona o rodine, z ktorého vyplýva: „Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov.“

30. Pokiaľ otec v odvolaní poukázal na to, že súd prvej inštancie nepripustil jeho zastúpenie zvoleným (splnomocneným) zástupcom, ktorý nie je advokátom, odvolací súd poukazuje na to, že súd prvej inštancie bol oprávnený v zmysle ustanovenia § 89 ods. 2 CSP rozhodnúť nepripustenie zastúpenia otca zvoleným zástupcom, ak zástupca nie je spôsobilý na riadne zastúpenie, resp. ak ako zástupca vystupuje vo viacerých konaniach.

31. Pretože v danom prípade nedošlo k takej zmene pomerov na strane otca, ktoré by vyžadovali zmenu rozhodnutia spočívajúcu v znížení výživného na maloleté dieťa, z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa ustanovenia § 387 ods.1, 2 CSP vrátane závislého výroku o trovách konania (II. výrok), pri ktorom okresný súd náležite aplikoval ustanovenie § 52 CMP.

32. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania aplikoval odvolací súd ustanovenie § 57 CMP, ktoré ustanovuje: „O povinnosti nahradit' trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.“ Návrh na náhradu trov odvolacieho konania nebol podaný, preto odvolací súd v súlade s ustanovením § 52 CMP vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keďže CMP neustanovuje inak.

33. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- Eur (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- Eur (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo

na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).